

הכנסת

הוועדה לענייני ביקורת המדינה

סימוכין: 04693317
ירושלים, כ"ה בכסלו, התשע"ח
13 דצמבר 2017

סיכום דיון

מיום רביעי כ"ה בכסלו, התשע"ח, 13 בדצמבר 2017 בנושא:

ליקויים באופן מינוי דירקטורים בחברות הממשלתיות - דוח ביקורת מיוחד של מבקר המדינה -

מינוי דירקטורים בחברות ממשלתיות, דצמבר 2017

- הוועדה שמעה את דבריו של עו"ד יצחק סעד מנהל החטיבה לביקורת תחומי כלכלה ותשתיות לאומיות במשרד מבקר המדינה על כך שהעיסוק בנושא בא למנוע מינויים פוליטיים בחברות ממשלתיות. עו"ד סעד ציין כי הקמת מאגר מועמדים לאיוש הדירקטוריונים עולה בקנה אחד עם המלצות מדוח ביקורת קודם בנושא כאשר הדוח הנוכחי מצביע על כך שנבחרת הדירקטורים עדיין לא מעוגנת בחקיקה ועל כן מעמדה אינו יציב. עו"ד סעד הוסיף כי אחד הליקויים המשמעותיים שהוזכר בדוח הוא שרשות החברות הממשלתיות לא תיעדה את הדיונים והנימוקים להחלטותיה השונות.
- הוועדה שמעה את דבריו של עו"ד יעקב קוינט מנהל רשות החברות הממשלתיות על כך שהרשות מברכת על עבודת הביקורת והיום האנשים הטובים ביותר נבחרים למאגר ממנו יאיישו את הדירקטוריונים. מר קוינט ציין כי לא צריך להיות כרטיס כניסה חופשי לנבחר ציבור או בכלל. מר קוינט הדגיש כי 60% מנבחרת הדירקטורים הם בעלי כישורים פיננסיים, 150 נשים המהוות 43% מסך הנבחרת וזאת בנוסף לייצוג הולם לאוכלוסייה הערבית. עו"ד קוינט הוסיף כי קיימת מסננת נוספת והיא ועדה בראשות שופטת שבוחנת את הנתונים של המועמדות/ת באופן פרטני.
- הוועדה שמעה את דבריה של רו"ח איריס שטרק על כך שעצם הקמת הנבחרת הוא ראוי אולם קיימים מספר ליקויים. רו"ח שטרק ציינה שניהול הנבחרת צריך להיות בידיו של גוף ציבורי. רו"ח שטרק ציינה כי לא נמדדו מדדי הצלחה של הדירקטורים. רו"ח שטרק הוסיפה כי אין נשים שהן יו"ר בדירקטוריונים. רו"ח שטרק הדגישה כי יש צורך להוסיף ברירת מחדל למצב בו לאחר פרק זמן סביר לא מונה דירקטור בידי השר אזי יש למנות דירקטור באמצעות גוף מסויים.
- הוועדה שמעה את דבריה של גבי נילי אבן חן מהתנועה לאיכות השלטון על כך שהתנועה זיהתה את הבעייתיות בנושא מינוי הדירקטורים לפני תקופה ארוכה ויש לברך על הרעיון של נבחרת הדירקטורים. גבי אבן חן ציינה כי יש לבצע התאמה ובחינה למספר הדירקטורים לכל חברה ממשלתית בהתאם לגודל ולמאפיינים שלה. גבי אבן חן הדגישה כי על פי הנתונים שבידי התנועה לאיכות השלטון המעודכנים לסוף חודש אוקטובר 2017, 27% מהחברות הממשלתיות חסרות בדירקטורים מטעם המדינה המהווה חוסר בביקוח. גבי אבן חן הוסיפה כי יש לפרסם את שמות הדירקטורים טרם מינויים.

הכנסת

הוועדה לענייני ביקורת המדינה

- הוועדה שמעה את דבריה של גב' ציפי בורנשטיין על כך שעל אף כישוריה הרבים בתחום הפיננסי ובתחום הניהול היא לא התקבלה לנבחרת הדירקטורים. גב' בורנשטיין ציינה כי התהליך לא ידע למיין את המועמדים באופן הולם ולא היתה חשיבה לגוון את המועמדים ממגזרים שונים באוכלוסייה.
- הוועדה שמעה את דבריו של רו"ח ומשפטן יגאל שגיא על כך שעל אף ניסיונו הרב בתחום העסקי במסגרת חברות פרטיות, לא התקבל לנבחרת הדירקטורים בנימוק ש"המועמד לא מתאים" ולאחר פניות שונות בבקשה לפירוט נוסף לא התקבלו תשובות מניחות את הדעת. רו"ח שגיא הדגיש כי ביקש לדעת מהי שיטת המיון ולא קיבל תשובות בנושא זה.
- הוועדה שמעה את דבריו של ד"ר אסף שפירא מהמכון הישראלי לדמוקרטיה על כך שיש צורך להגן על הנבחרת מהצעות חוק שונות לביטול הנבחרת. ד"ר שפירא ציין כי קיימת הצעה להעביר את מינוי הדירקטורים מהשרים לוועדה חיצונית ולדעתו מדובר בהצעה נכונה.
- הוועדה שמעה את דבריו של מר ברק נפתלי יועץ שר התחבורה על כך שהשר לא מתנגד לנושא נבחרת הדירקטורים ואף תומך ומבין שמדובר בכלי המסייע לבחירת מועמדים טובים. מר נפתלי ציין כי יש לעגן את ההליך בחירת נבחרת הדירקטורים בחקיקה, כיוון שהפעילות כיום נעשית ללא הסמכה בחוק.
- הוועדה סבורה כי יש להשלים את הליך החקיקה בנושא נבחרת הדירקטורים.
- הוועדה תפעל לקדם הצעת חוק שתאפשר לוועדה ציבורית או גוף אחר ימנה דירקטורים במידה והשר לא ימנה דירקטור למשך פרק זמן מסויים.
- הוועדה קוראת לכל השרים לקדם בחירת דירקטורים באופן מיידי בחברות בהן חסרים דירקטורים ויו"ר של דירקטורים, המצב הנוכחי פוגע בתפקוד החברות.